

ปัญหาการส่งออกของโลหะดีบุกและแร่ทั้งสะเตนของประเทศไทย

นางสาววินิดา หมายดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการตลาด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-094-7

008628

17358498

PROBLEMS IN EXPORTING OF TIN METAL AND TUNGSTEN ORE
OF THAILAND

MISS WINITA MAIDEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Commerce

Department of Marketing

Graduate School

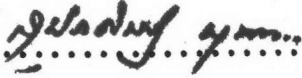
Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-094-7

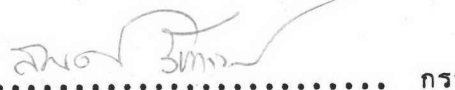
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการส่งออกของโลหะดีบุกและแร่ทั้งสะเดนของประเทศไทย
โดย นางสาววิจิตา หมายดี
ภาควิชา การตลาด
อาจารย์ที่ปรึกษา นายปิยะศักดิ์ ขำเดช
รองศาสตราจารย์สุรชญา วิวัฒน์ชาติ

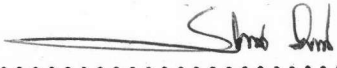
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

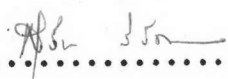
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปรีญา วอนชอพร)

..... กรรมการ
(ดร. สันต์ รัชฎาวงศ์)

..... กรรมการ
(นายปิยะศักดิ์ ขำเดช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุรชญา วิวัฒน์ชาติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการส่งออกของโลหะดีบุกและแร่หังสะ เตนของประเทศไทย
 ชื่อผู้ผลิต นางสาววิมลดา หมายดี
 อาจารย์ที่ปรึกษา นายปิยะศักดิ์ ขำเดช
 รองศาสตราจารย์สุรชานา วิวัฒน์ชาติ
 ภาควิชา การตลาด
 ปีการศึกษา ๒๕๒๕

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของประเทศไทย มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ผลผลิตแร่ที่ได้จากการประกอบอุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นสินค้าออกที่สำคัญซึ่งทำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับสามรองจากข้าวและมันสำปะหลัง แร่เป็นสินค้าออกที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาดุลย์การค้าและดุลย์การชำระเงินของประเทศ ช่วยเพิ่มรายได้ประชาชาติ ช่วยกระจายความเจริญไปสู่ชนบท และเป็นที่มาของเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐในรูปของค่าภาคหลวงแร่ ภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาการส่งออกแร่ที่สำคัญสองชนิด คือ ดีบุกและหังสะ เตน ซึ่งเป็นแร่ที่ทำรายได้มากเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองของประเทศ โดยทำการวิเคราะห์สถานการณ์ดีบุกและหังสะ เตนของโลกและของไทย การปฏิบัติทางการค้าเพื่อการส่งออกโลหะดีบุกและแร่หังสะ เตน ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจการส่งออก ตลอดจนข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขสำหรับธุรกิจส่งออก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะลงทุนในธุรกิจแร่

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ศึกษาจากหนังสือ รายงานต่าง ๆ เอกสารทางราชการ และบทความต่าง ๆ ตลอดจนจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการเหมืองแร่ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ซึ่งสามารถสรุปปัญหาในการส่งออกแร่ดังกล่าวได้เป็น ๓ ด้านคือ ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้านการตลาด และปัญหาด้านรัฐบาล

ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไข

ศุภก

๑. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและเอกชนควรร่วมมือกันในการหาประโยชน์จากแหล่งแร่ใหม่ ๆ ทางด้านเทคนิค วิทยาการสมัยใหม่ ด้านเงินทุน

๒. ควรติดตามภาวะการณ์ของตลาดโลก เพื่อการรักษาเสถียรภาพของราคาโลหะ

ศุภก

๓. ควรร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบขนแร่ศุภกออกนอกประเทศ

๔. ควรปรับปรุงส่งเสริมทางด้านการบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า เข้าไปยังท้องที่ทุรกันดารที่มีการทำแร่อยู่

๕. ควรพิจารณาปรับปรุงทางด้านภาษีอากร เช่น ค่าภาคหลวง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง

ทังสะเตน

๑. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและเอกชนควรร่วมมือกันในการหาประโยชน์จากแหล่งแร่ใหม่ ๆ ทางด้านเทคนิค วิทยาการ สมัยใหม่ ด้านเงินทุน

๒. ควรพยายามให้มีการตกลงกันในเรื่องการรักษาดุลย์การค้า (Balance of Trade) กับประเทศคู่ค้าแร่ทังสะเตน

๓. ควรติดตามภาวะการณ์ของตลาดโลก เพื่อการรักษาเสถียรภาพของราคาแร่ทังสะเตน และเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประเทศผู้นำเข้า

๔. ควรติดตามภาวะการณ์แร่ของไทย เพื่อทราบข้อมูลทางด้านแหล่งแร่ที่จะสามารถรับซื้อได้

๕. ควรพิจารณาปรับปรุงด้านภาษีอากร เช่น ค่าภาคหลวง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง

๖. กรมทรัพยากรธรณีควรแจ้งผลวิเคราะห์แร่ทังสะเตนให้เร็วขึ้น เพื่อลดค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้ธนาคารผู้ค้าประกัน

Thesis Title Problems in exporting of Tin Metal and Tungsten ore
of Thailand

Name Miss Winita Maidee

Thesis Advisor Mr. Piyasak Khamdej
Associate Professor Surachana Vivadhajaj

Department Marketing

Academic 198๑

ABSTRACT

The mining industry in Thailand plays a vital role in economic and social development to the country. The production of minerals is an important export earner which stand third in line of foreign exchange earner following rice and tapioca. It helps to reduce the foreign debt burden derived of balance of trade and balance of payment deficit. It also contributes the development of the rural area and increases the national income in forms of royalty, taxes, fees and so on.

This thesis is aimed at the study of various problems facing two major export minerals ie. tin and tungsten, the number one and number two mineral earners of the country; by analyzing the world situation and Thailand situation of tin and tungsten, commercial procedure for exporting the two minerals, problems and obstacles affecting mineral exporters as well as some useful suggestions to solve those problems for minerals exporters and investors who are interested in mining business.

The research of this thesis is based on various books, official document reports, bulletins, government publication as well as the interviews and questionnaires from all relevant parties concerning mining industry both government and private sectors. The emphasis of mineral exporting problems resulting from the study, can be divided into production problems, marketing problems and problems from government sectors.

Suggestions to solve problems

Tin

1. Relevant government sectors should collaborate with private sectors in term of modern technology and finance in the exploitation of new sources of tin.
2. Follow the world market situation closely for the stabilization of the pricing system.
3. There should be Co-operation between private sectors and government sectors to prevent and suppress the smuggling of tin out of the country.
4. Fundamental services provided by government such as road, electrical supply should be developed to rural area when mining is operated.
5. Tax adjustment for royalty and various fees should be taken into consideration realistically in accordance with market situation.

Tungsten

1. Relevant government sectors should collaborate with private sectors in term of modern technology and finance in the exploitation of new sources of tungsten.

2. Attempt should be made in agreement with the oversea importers to maintain the balance of trade.
3. Inspect and follow the world situation closely for stabilization of pricing system and to recognize the demands of oversea importers.
4. Inspect and follow domestic situation so that available mineral sources can be informed.
5. Tax adjustment for royalty and various fees should be taken into consideration realistically in accordance with market situation.
6. Natural Resources Department should be faster in informing the results of mineral samples analysis so that commission fees charged by insured bank can be reduced.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก คุณปิยะศักดิ์ ขำเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ สุรचना วิวัฒน์ชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้ความคิดริเริ่มและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนตั้งแต่ต้นจนจบ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ปรีชา วอนขอพร และ ดร.สันต์ รัชฎาวงศ์ ที่ได้สละเวลารับเป็นกรรมการตรวจและสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความร่วมมือด้านข้อมูลภาคสนามจากบรรดาผู้ประกอบการจัดส่งออกแร่ทั้งสะเตนของประเทศไทย และความร่วมมือในการค้นคว้าตำราวิชาการจากเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายของกองเศรษฐกิจและเผยแพร่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสมาคมหอการค้าไทย เจ้าหน้าที่กองเศรษฐกิจและเผยแพร่ กระทรวงพาณิชย์ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณชชะนะนิลคูหา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณประภัสสร สุวรรณสุข บริษัทอ่าวขามไทย จำกัด คุณยุทธ เอี่ยมสะอาด บริษัทไทยชาร์โก้ จำกัด และคุณเอมอร จงรักษ์ ฝ่ายสถิติและเผยแพร่ กรมทรัพยากรธรณี และเพื่อนๆทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมแล้ว ผู้เขียนขอมอบความดีนั้นให้เป็นเกียรติแก่ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน หากมีสิ่งใดบกพร่องผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ท
บทที่	
๑ บทนำ	๑
๒ สถานการณ์ตึกของโลกและสถานการณ์ตึกของไทย	๗
๓ สถานการณ์ห้างടെนของโลกและสถานการณ์ห้างടെนของไทย	๗๐
๔ การปฏิบัติทางการค้าเพื่อการส่งออกโลหะตึกและแร่ห้างടെน	๘๘
๕ วิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา	๑๑๕
๖ สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ	๑๔๐
บรรณานุกรม	๑๔๖
ภาคผนวก	๑๔๘
ประวัติผู้เขียน	๑๖๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงผลผลิตดีบุกในสินแร่ของโลกแยกตามประเทศผู้ผลิต	๔
๒	แสดงผลผลิตโลหะดีบุกของโลกแยก เป็นรายประเทศ	๑๐
๓	แสดงโรงถลุงดีบุกที่สำคัญของโลก	๑๕-๑๗
๔	แสดงราคาดีบุกเฉลี่ยรายปีของตลาดสำคัญและตลาดกรุงเทพมหานคร ...	๓๑
๕	แสดงการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับระดับราคาของมูลภัณฑ์กันชนดีบุก	๓๖
๖	แสดงมูลค่าส่งออกสินค้าที่สำคัญของประเทศไทย	๔๔
๗	แสดงผลผลิตแร่ดีบุก โลหะดีบุกและราคาดีบุก	๔๖
๘	แสดงการควบคุมการผลิตภายใต้ความตกลงดีบุกระหว่างประเทศ	๔๗
๙	แสดงปริมาณและมูลค่าของโลหะดีบุกที่ผลิตได้ของประเทศไทย	๕๒
๑๐	แสดงรายได้จากค่าภาคหลวงแร่ดีบุก	๕๔
๑๑	แสดงการใช้ดีบุกในประเทศไทย	๕๘
๑๒	แสดงปริมาณและมูลค่าที่ส่งออกโลหะดีบุกของไทย	๖๐
๑๓	แสดงปริมาณการใช้โลหะดีบุกของประเทศไทยที่สำคัญและการนำเข้าโลหะดีบุก- จากประเทศไทย	๖๒
๑๔	แสดงปริมาณโลหะดีบุกที่ไทยส่งออกแยก เป็นรายประเทศ	๖๕
๑๕	แสดงราคาแร่ดีบุกเฉลี่ยรายเดือนในตลาดกรุงเทพ	๖๗
๑๖	แสดงแนวโน้มการผลิตและการส่งออกโลหะดีบุกในปีต่อไป	๖๙
๑๗	แสดงการผลิตทั้งสะเตนของโลกแยกตามประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ	๗๒
๑๘	แสดงสถิติการผลิตทั้งสะเตนของโลกเฉพาะประเทศ Non Communist.	๗๓
๑๙	แสดงรายชื่อเหมืองที่ผลิตแร่ทั้งสะเตนที่สำคัญ ๆ ของโลก	๗๔
๒๐	แสดงสถิติแหล่งแร่สำรองทั้งสะเตนของโลก	๗๕
๒๑	แสดงสถิติการใช้แร่ทั้งสะเตนของประเทศไทยที่สำคัญ	๗๗
๒๒	แสดงการส่งออกแร่ทั้งสะเตนของประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ	๗๙

ตารางที่

๒๓	แสดงราคาเฉลี่ยแร่ทั้งสะเตนในตลาดนิวยอร์ก	๘๑
๒๔	แสดงราคาเฉลี่ยแร่ทั้งสะเตนในตลาดลอนดอน	๘๒
๒๕	แสดงสถิติการผลิตแร่ทั้งสะเตนรายจังหวัดของประเทศไทย	๘๕
๒๖	แสดงสถิติการผลิตและมูลค่าแร่ทั้งสะเตนของไทย	๘๖
๒๗	แสดงสถิติการส่งแร่ทั้งสะเตนออกจำหน่ายต่างประเทศ	๘๘
๒๘	แสดงสถิติการส่งแร่ทั้งสะเตนออกจำหน่ายต่างประเทศแยกตามรายประเทศ.	๘๙
๒๙	แสดงราคาเฉลี่ยแร่ทั้งสะเตนในตลาดกรุงเทพฯ	๙๓
๓๐	แสดงแนวโน้มการผลิตและการส่งออกแร่ทั้งสะเตนในปีต่อไป	๙๕
๓๑	แสดงลักษณะของกิจการ	๑๒๒
๓๒	แสดงลักษณะการดำเนินงาน	๑๒๒
๓๓	แสดงลักษณะของกิจการแยกตามทุนจดทะเบียน	๑๒๓
๓๔	แสดงระยะเวลาของการเปิดดำเนินกิจการ	๑๒๓
๓๕	แสดงกิจการที่มีสถานที่รับซื้อแร่	๑๒๔
๓๖	แสดงสถานที่เก็บแร่ของกิจการ	๑๒๔
๓๗	แสดงสถานที่รับซื้อแร่และสถานที่เก็บแร่ของกิจการ	๑๒๕
๓๘	แสดงชนิดของแร่ทั้งสะเตนที่ส่งออก	๑๒๕
๓๙	แสดงแหล่งที่มาของแร่ที่มีกิจการส่งออก	๑๒๖
๔๐	แสดงลักษณะการขายแร่ของกิจการจำแนกตามลักษณะผู้ซื้อ	๑๒๖
๔๑	แสดงกรณีขายแร่ผ่านตัวแทนต่างประเทศ	๑๒๗
๔๒	แสดงชนิดของสัญญาที่ใช้ในการติดต่อซื้อขายแร่	๑๒๗
๔๓	แสดงประเทศที่กิจการส่งแร่ออกไปจำหน่าย	๑๒๘
๔๔	แสดงการติดต่อสื่อสารในการซื้อขายแร่	๑๒๘
๔๕	แสดงระยะเวลาของการทำสัญญาซื้อขายแร่	๑๒๙
๔๖	แสดงความล่าช้าในการส่งมอบแร่	๑๓๐
๔๗	แสดงผลที่เกิดจากความล่าช้าในการส่งมอบแร่	๑๓๐

ตารางที่

๔๘	แสดงอุปสรรคในการส่งแร่ผ่านตัวแทนต่างประเทศ	๑๓๑
๔๙	แสดงคุณภาพของแร่ที่ส่งออก	๑๓๑
๕๐	แสดงสถาบันที่เป็นตัวกลางในการตรวจสอบน้ำหนักคุณภาพของแร่	๑๓๒
๕๑	แสดงการรับชำระเงินค่าแร่ของผู้ส่งออก	๑๓๒
๕๒	แสดงการเก็บสต็อกแร่ของผู้ส่งออก	๑๓๓
๕๓	แสดงการส่งออกตามขั้นตอนการส่งออก	๑๓๓
๕๔	แสดงลำดับความสำคัญที่กิจการต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ	๑๓๔
๕๕	แสดงปัญหาในการดำเนินกิจการ เรียงตามลำดับความสำคัญ	๑๓๕
๕๖	แสดงพระราชบัญญัติแร่ที่ใช้ย่อมี่ผลต่อการดำเนินกิจการ	๑๓๖

รายการแผนภูมิประกอบ

	หน้า
แผนภูมิที่	
๑ แสดงการจำหน่ายตึก	๑๐๓
๒ แสดงขั้นตอนการดำเนินงานส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร	๑๑๔